

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprtje reklamacije so poštnine proste.

Novi ministrski predsednik.

Poljski poslanci se niso hoteli sprijazniti z volilno spremembom, kakor jo je predlagal ministrski predsednik Gauč, a ker brez Poljakov ni večine za volilno spremembom, za to je Gauč podal cesarju svojo ostavko ter prepustil nadaljnjo usodo volilno-pravnega vprašanja v Avstriji drugim rokam. Cesar je Gaučevu ostavko sprejel ter poslal tržaškega namestnika princa Hohenlohe, da prevzame namesto Gauča ministrsko predsedstvo.

Obmejni Slovenci ne bomo žalovali za Gaučem. Ni nam bil naklonjen, to je pokazal prvočni načrt vladnega volilnega reda, to se je videlo tudi sedaj pri spremembah, katere je hotel izvršiti na prvočni predlogi. Že s prvočnim načrtom je oškodoval nas Štajerce za dva mandata, koroške Slovence pa za en mandat, sedaj pri spremembah pa je hotel tudi primorskim Slovencem prizadeti občutljiv udarec, ne da bi popravil prej krivico, storjeno Štajercem in Korošcem. Gauč je namreč nameraval dati Italijanom na Goriškem in v Istri še en mandat, s čemur bi zgnibili Jugoslovani dva gotova uda za delegacije.

Sedaj prevzame posle za Gaučem dosedanji namestnik tržaški princ Hohenlohe. Mož izhaja iz stroga nemške rodovine, za to nam ni treba čakati še le „dejanj“, ampak lahko že danes povemo, da bodo Nemci njegovemu sreu gotovo bližji nego mi Slovani. V Trstu si ni upal nastopiti proti izdajalskim italijanskim strankam in Slovencev ni poznal, kakor njegovi predniki ne. Da jih ni pritiskal, za to v kratki dobi njegovega namestištva ni bilo časa, sicer pa je tudi težko najti še mesta, kjer bi Slo-

venci ne bili „pritisnjeni“. Življensko vprašanje za tržaške Slovence je šolsko vprašanje, princ Hohenlohe se ni potrudil, da se uredi. Naši poslanci bodo torej storili dobro, da ne zaupajo novemu državnemu krmilarju, ampak stoje na straži za naša prava.

Državni zbor sedaj, ko se vrše spremembе v ministrstvu, nima sej, in se bo prihodnja seja nazanila pismenim potom. Gotovo je, da bo princ Hohenlohe moral nadaljevati težavno delo za volilno spremembom. To vprašanje je na dnevnem redu in z Gaučevim odstopom ni izgubilo nič na svoji nujnosti. Kako bo to težavno nalogo skusal rešiti, se ne ve. Splošno se pa sodi, da se ne uda nasprotnikom splošne in enake volilne pravice. Znan je baje že dolgo kot vnet pristaš splošne in enake volilne pravice, in cesar je hotel z njegovim imenovanjem pokazati, da volilna spremembra vkljub Gaučevemu odstopu ni postavljena pod mizo.

Politični ogled.

Novi avstrijski ministrski predsednik princ Hohenlohe je sorazmerno še mlad. Rojen je bil na Dunaju l. 1864, je torej star 42 let. Njegov oče je bil višji cesarjev dvorni upravnik. Svoje študije je izvršil na Dunaju. Prince Hohenlohe je vstopil l. januarja 1888 za konceptnega praktikanta pri solnograški deželnici, od koder je bil premeščen k praškemu namestištvu in sicer v glavarstvu v Smichov, l. 1894 so mu pa poverili vodstvo c. kr. okrajnega glavarstva v Topljejach, kjer si je pridobil vse prebivalstvo. V neki stavki je s finim nastopom poravnal nasprotstva med delodajalcem in delavci. Ko so pozvali Hohenloha za uradnika v ministrstvo za notranje zadeve, mu je priredilo prebivalstvo prisrčne ovacije. V ministrstvu za notranje

zadeve je vodil princ Hohehalhe industrijski oddelek, pripadal je tudi delavskemu svetu. L. 1900 je prevzel poročili o Štajerski in Tirolski. Prince Hohenlohe je bil imenovan l. 1903 za deželnega predsednika v Bukovini, kjer se je odlikoval z nepristranostjo in je bil splošno priljubljen. Po njegovih zaslugah so se vršile bukovinske deželnozborske volitve mirno, dasi so bile okolišne težavne. Ko je odstopil l. 1904 tržaški namestnik grof Goess, je cesar imenoval princa za tržaškega namestnika.

Bivši minister Kindinger, ki je bil pod ministrskim predsednikom Claryjem pravosodni minister, je umrl. On je bil isti minister, kateri je preklical Čebom ugodne Badenijeve jezikovne naredbe.

Slovenska ljudska stranka je priredila zadnjo nedeljo dne 29. aprila javen shod v Ljubljani, na katerem je govoril dr. Šusteršič tudi o znani „prodaji Štajercev in Korošcev“ v vladni volilni predlogi za državni zbor. Govoril je: Pravijo nam: Dobro, za Kranjsko ste dosegli 11 mandatov, zato ste pa bili zadovoljni, da dobe štajerski Slovenci samo šest mandatov in koroški Slovenci samo en mandat. Debela laž je, da bi bili mi kdaj izrekli svojo zadovoljnost s tem prikrajšanjem Štajercev in Korošcev! Za Kranjsko smo dosegli 11 mandatov, to je istina. In vprašamo vas, ali ni bila moja dolžnost kot kranjski poslanec skrbeti, da Kranjska ni prikrajšana? (Klici: Tako je!) Ali sem jaz imel pravico, prodati koristi kranjske dežele in kranjskih Slovencev? (Klici: Ne!) Ali je bila to moja pravica, ali je bila moja dolžnost reči: Zadovoljen sem, če dobimo kranjski Slovenci samo 10 ali 9 ali 8 poslancev? (Klici: Ne!) Ali bi ne bilo to nekaj nečuvenega, ako bi bili izdali kranjske koristi? (Prirjevanje.) Da, nekaj nečuvenega, in torej je bilo samo ob sebi nimevno, da smo za Kranjsko zahtevali 11 mandatov, torej toliko, kakor jih ima Kranjska sedaj, in sicer 11 izključno slovenskih mandatov. (Živahnoprirjevanje.) Torej to je bilo popolnoma prav! Kar se tiče Štajerske in

LISTEK.

Vrba.

(Prosto poslovenjeno.)

Mladi Peter je stal na travniku za očetovim mlinom. Bila je še zgodnja pomlad, in tudi on sam je bil še jako mlad. V roki je držal vejico vrbe. Urezal si jo je bil pred par minutami ob potoku. Kar zasliši ropotanje voza po cesti. Močilnikar se je peljal mimo. Peter je postal čudno nemiren in vtaknil je vejico globoko v zemljo.

Še je držal v roki vršiček vejice in gledal za Agato. Oče jo je peljal v samostan, daleč daleč tam nekje za hribi, da bi se tam navzela omike in olike. Strašno hudo je bilo mlademu Petru pri sreu. Ker je bil še tako mlad, je lahko jokal, in jokal je pošteno. Pozabil je na vrbo.

*

Vejica pa se je ukoreninila, pognala, ozelenela. Mlada vrba tu ni bila nikomur na potu, in zato jo je oče pustil rasti. Dejal je, da se bo sčasoma razrastla v drevo. Oče je že vedel, kako je to, in Peter mu je verjel.

Peter je ljubil mlado vrbo. Pogosto je stal poleg nje, gledal tja na cesto in preko onih hribov v sinjo daljavco. Mislil je na samostan, čeprav ni vedel, kaj je to, mislil je na lepo deklico, ki sedi tam pri knjigah ter je od dne do dne modrejša in pobožnejša, a on je ostal in ostane neumni, neotesani Peter, ki ni vedel drugačega, kakor da mu je vselej tesno pri sreu, kadar misli na samostan in na deklico v njem.

*

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

Prešli ste dve leti in prišla je nazaj. Sedemnajst let je imela, devetnajst Peter.

Spočetka jo je gledal, kakor kako tujko. Če jo je srečal, ga je kar peklo srce, a ta ogenj mu je bil neprijeten, težil in dušil ga je ta plamev. Zdalo se mu je, da ni več za med kmete in med te vaške hišice, in zato tudi ni več pripravna zanj. Kadar je bil sam, se je kregal ž njo in se ji odrekel spet in spet. Pa samo zato, ker je bila bolj olikanata in izobražena, kakor on. Včasih se je hudoval nad vsem, kar je lepo in fino, potem je pa spet na tihem proklinjal vse robato in neotesano. Vsa njena obleka mu je bila prelepa, a vsa njegova, tudi prazoična, pregrada. In ko se je tako razjezel nad njo in dejal sam pri sebi, da ni zanj in da je ne mara, je šel dol po cesti in slučajno mimo Močilnikarjeve hiše, pa se je slučajno ozrl in pogledal, ali ni morebiti pri oknu ali pa na vrtu.

Tako se mu je godilo celo pomlad. Često je bil kar sam iz sebe. Pa prišel je kresni večer. Krešovi so goreli in žareli vsepovsod na okrog po gričih in hribih. Ljudje iz vasi pa so prišli na travnik za mlinom Petrovega očeta in so prinesli raket in žabice in drugačna umetnega ognja. Zakurili so velik kres.

Kmalu je bilo vse veselo in razčiljeno. Tudi Močilnikar in Agata sta prišla. Kres je gorel prav na nasprotnem koncu, kjer je bila zasajena mlađa vrba. Krog kresa so stali ljudje v velikem polkrogu. Le Agata se je sprehajala semintja. Pridruži se ji Peter in ji prijazno reče, da bi ji rad nekaj pokazal.

In povedel jo je k mladi vrbi. Sapa mu je zastajala in besede so se mu klale, ko je nerodno priovedoval, kedaj da je zasadil drevesce, in da je

vedno mislil na njo, kadar je vrbo videl. In videl jo je vsaj po enkrat na dan!

Toplo je bilo in večer nekako mehak, prijeten vonj se je razširil nad okolico. Veselo so poskakovali plameni kresa in prasketalni, in ž njimi je kakor za stavo skakala vaška otročad ter kričala. Sedaj pa sedaj se je z glasnim sikanjem vzdignila raketa, kričanje je ponehalo, krepko je počila raketa, in kvišku obrnjene oči so videle le še par nizdoli padačnih iskric.

Agata je sanjavo gledala vrbo, potem pogledala Petra. Prijazen je bil nje pogled, a da bi Petra razumela, se ji ni bralo iz očij.

Kar zgrabi Peter nje roko in v pretrganih stavkih reče:

„Veš zakaj? Zato — ker — sem ti tako dober — Agata — tako zelo dober — in ko prideš — od vojakov — boš moja žena — če boš hotela —.“

Plašna, skromna, priprosta deklica se ustraši. Izvije se mu in pravi:

„Peter — Peter — ne — kaj tacega — jaz — jaz — ni prav od tebe!“

In vrnila se je k ognju. Peter pa se je zdel samemu sebi kakor hudodelnik, ki se je hitro lotil svojega dela, a so ga ravno tako hitro zasačili. Nem je obstal in ni vedel, kaj bi storil, niti kaj se mu je zgodilo. Polagoma pa se je zavedel in polasti se ga grozna jeza.

Srdito zgrabi mlado vrbo. Izruval jo bo pa nesel tja in jo vrgel v ogenj, da bo ona videla in vedela.

Pa vrba je pognala močne korenine in se ni dala izruvati. Osramočen se je splazil daleč proč in sedel v travo. Šele, ko so odšli vsi ljudje, se je

Koroške smo vseskozi brez izjeme vsi in ravno jaz v prvi vrsti zahtevali, da se da štajerskim Slovencem 8 mandatov in koroškim Slovencem dva mandata. Ce nismo vsega dosegli, kar smo zahtevali, za božjo voljo, ali sem jaz vsegamogoč? (Živatna veselost.) Vsaj je „Slovenski Narod“ vendar sam pisal, da me na Dunaju noben pes ne pogleda več in človek, katerega na Dunaju noben pes ne pogleda, (smeb) ta naj bo močnejši, kakor vsi nemški poslanci skupaj, kar jih je v celi državi, močnejši, kakor vlada, močnejši morebiti še kot cesar? (Smeb.) Ali ni to preneamno!? (Klici: Preneumno!) Položaj je čisto enostaven. Na Štajerskem in Koroškem si nasprotujejo interesi (težnje) Slovencev najneposredneje z interesi najmočnejše nemške stranke, to je nemške ljudske stranke, na katere čelu stoji znani dr. Derschatta, eden najbolj spretnih politikov, ki je že večkrat imenovan bil kot bodoči minister, in mogoče je, da ga že drugi teden „pozdravimo“ kot ministra. Torej vidite, tukaj, na Štajerskem in Koroškem so interesi Slovencev v neposrednem nasprotju z najmočnejšo nemško stranko in naravno je, da je nemška ljudska stranka pritiskala z vso močjo na to, da bi se Slovenci kolikor mogoče ob steno pritisnili na Štajerskem in Koroškem in to se je žalil nemški ljudski stranki vkljub odločnim ugovorom in odločnim protestom celo posrečilo. Štajerski Slovenci dobijo le 6 mandatov — še vedno dva mandata več, kakor imajo sedaj. Nemška ljudska stranka jim je celo hotela priznati samo pet mandatov, a dobili so vendar enega več, kakor se jih je hotelo pripoznati — na Koroškem pa, kjer so še veliko hujše prikrajšani, dobe Slovenci samo en mandat, med tem, ko se je ostali del slovenskega ozemlja raztrgal na kose in se ti slovenski kosi priklopili pretežno nemškim volčnim okrajem. Mi to iz sica obžalujemo, ali če kdo trdi, da sem temu kriv jaz, ga tukaj javno imenujem čisto navadnega lažnika in obrekovalca. (Odobranje.)

Organizacija katoličanov na Angleškem. Vplivni angleški katoličani so izdelali že načrt za novo katoličko socialno stranko na Angleškem. Načrt obsega sledeče točke: 1. organizacija vseh katoličanov v medsebojno korist, 2. odprava stanovskih razlik med katoličani, 3. agitacija za obstoječe katoličke delavske organizacije, 4. boj proti poizkušam prisiliti katoličke delavce, da pristopajo protikatoličkim zvezam, 5. nameščenje neodvisnih strokovnih uradnikov, 6. ustanovitev ljudskih pisaren za katoličane in gospodarske katoličke zveze.

Razne novice.

* **Duhovske vesti.** Župnijski izpit delajoči gg. kaplani: Jožef Trafenik, Hajdina; Vid Janžekovič, Sv. Jakob v Slov. gor.; Ivan Kansky, Sv. Lovrenc v Slov. gor.; Janez Lorbek, Griže; Martin Roškar, Sv. Barbara v Halozah; Franc Adlasnik, Sobota; Jožef Florjančič, Sv. Jurij ob Taboru; Henrik Hrašovec, Pernice; Jakob

napotil domu. In obsedel je na stopnicah pred mlinom. Tam na desni je žarelo nekaj oglja kakor kresnice, na levi je stala vrba, videl je ni, a vedel je, kje je, tam v vasi pa so ugašale luči druga za drugo. Sam je bil in zazeblo ga je v kresni noči.

Predno je odšel Peter k vojakom, sta se z Agato spet sprijaznila. Govorila sicer o tem nista prav nič; a on je dobro vedel in videl in čutil, da ni več huda nanj.

Kako rad bi bil seboj vzel kak spominek od nje! Pa — bodoči vojak — ni imel toliko poguma, da bi jo poprosil.

Pa je šel k mladi vrbi in ji odrezal vršček. Tisto malo lesa je porabil kaj modro. Napravil je dva daljša in en krajši klinček. Dva daljša klinčka je vtaknil tako vkup, da sta se stikala na enem koncu v špičastem kotu, počez je položil krajši klinček, vse to zbil vkup z malimi žebeljčki in imel je lepo pravilno črko A. To naj bi pomenilo „Agata“.

Ta spominek je vzel seboj in ga zaprl v svojo omarico v vojašnici. Nikomur ni o tem niti najmanje zinil, niti edinemu prijatelju ne, ki ga je bil dobil med tovariši-vojaki.

Kadar je bil prav do grla sit tega življenja in čez vse naveličan vojaškega stanu, kadar so se mu studili tovariši in se je bal predstojnikov, vzel je je črko A iz omarice.

Popolnoma suh je že bil les, a dišal je še vedno tako prijetno. Saj je dišal po domu!

In enkrat, ko je bil preveč pil s tovariši in potem plesal z raznovrstnimi deklinami po raznih

Krajnc, Sv. Križ tik Slatine; Anton Kovačič, duhovnik v začasnem pokoju; Gregor Potokar, St. Janž na Drav. polju; Frid. Volčič, Slivnica; Jožef Pančič, Sv. Ana na Krempergu.

* **Sv. birma oziroma kanonična vizitacija.** Sv. birmo bodo delili premilostljivi knezoškof letos v sledečih farah: dekanija Maribor levi breg Drave: 24. maja pri Sv. Petru pod Mariborom, 27. maja pri Sv. Barbari pri Mariboru, 31. maja samo kanonična vizitacija v predmestni fari pri Sv. Mariji v Mariboru, 3. junija v stolni in mestni župniji Maribor, 4. junija v Selnicu, 5. junija pri Sv. Marjeti ob Pesnici, 10. junija v Kamnici; v dekaniji Šmarje: 17. junija v Šmarju, 18. junija v Sladkigori, 19. junija v Zibiki, 20. junija pri Sv. Štefanu pri Žusmu, 21. junija v Slivnici, 22. junija v Ponikvi, 23. junija v Dramljah, 24. junija pri Sv. Juriju ob juž. žel.; v dekaniji Celje: 1. julija v mestni župni cerkvi v Celju, 2. julija v podružnici Marije Vnebovzetja v Celju, 3. julija v Petrovčah, 4. julija v Grižah, 5. julija v Polzeli; v dekaniji Braslovče: 6. julija blagoslovljenje altarja in 7. julija sv. birma na Vranskem, 8. julija v Braslovčah, 9. julija v Št. Juriju ob Taboru, 10. julija v Št. Pavlu pri Preboldu, 11. julija pri Sv. Martinu ob Paki.

* **Poštni uradniki na deželi hočejo štrajkati,** če se jim ne zboljša njih plača, tako poročajo nekateri listi.

Mariborski okraj.

m Slovensko društvo vabi na občni zbor, ki se bo vršil dne 13. maja ob 3. popoldne v Nародnem domu v Mariboru. Ob tej priliki bosta poročala gg. državni poslanec F. Robič o političnem položaju, deželni poslanec I. Roškar pa o delovanju slovenskih poslancev v deželnem zboru.

m Maribor. S tiralnico išče mariborsko okrožno sodišče 26 letnega kovača Vida Vengušč iz Celja, ker je obtožen zaradi javnega nasilstva.

m Hoče. Dne 27. je iz osebnega vlaka, ki vozi okoli 5. ure popoldne, padel 21. letnemu Matiji Ejlecu klobuk. Skočil je za njim ter tako nesrečno padel, da je dobil na glavi in na rokah hude poškodbe. Čuvaj, ki ga je opazil, je vlak ustavil. Ranjenega so spavili v vlak in ga pri prihodu v Maribor dali prepeljati v bolnišnico, ker mu je bilo vedno bujše.

m Fram. Nadučitelja g. Franca Pirkmajerja je imenovala občina za svojega čavnega občana.

m Orehova vas. V Orehovi vasi so 26. aprila pri občinskih volitvah v I. in III. razredu zmagali Slovenci sijajno. Naskok nemčurske stranke bil je grozovit. Vsled mlačnosti naših in 3 izdajalcev so zmagali v II. razredu pristaši štajerčeve stranke, za katero stranko si je Martin Sušec in krčmar Primetz zaslужil red črnega nemškega orla.

m Častni občani v Poljčanah. Občinski zastop v Poljčnah je imenoval sledeče častne ob-

gostilnab, se je razjokal samega sramu in kesanja, ko je v omarici zagledal črko A.

*

Poročni dan bo čez tri dni. Zadnjo nedeljo je bil v tretjič bral gospod župnik raz leco: „Zakramen sv. zakona želita prejeti ženin Peter ... siš mlinarja Petra ... ter nevesta Agata Močilnikarjeva itd.“ In Peter je hotel na vsak način, naj ima Agata poročni venec iz vrbinih listov. No, to jo je skupil pri stari Močilnikarici! „Mirtin venec bo imela, kakor vsako drugo pošteno dekle! Če mu ni všeč pa naj...“ Peter je brž odnehal in umolknil.

Ko je pa naročil v bližnjem mestu šopek za nevesto, je posdal s pismom vred v malo škatljici vrtnarju tri vrbine mladike, ki jih je bil sam urezal; poveže naj jih v vrh šopka. In tako je bilo.

Mlada njegova žena je odslej ljubila vrbo na travniku prav kakor doslej Peter. Oba sta večkrat rekla: vrba je nama drevo življenja.

*

Čez nekaj časa je Peter spet rezal šibe, in dosti mu jih je dala vrba, kajti košata in široka je postala. To butarico šib je nesel staremu Matiji tam koncem vasi. Stari Matija je namreč pletel košare in druge take in enake reči. Peter je dejal, naj mu napravi malo košarico.

„Ali ravno iz teh šib?“ vpraša Matija.

„Ravno iz teh“, reče Peter.

Košarica je bila gotova in Peter jo pokaže ženi ter pravi: „Kadar boš pribranila in izkupila en srebrnjak, deni ga v to košarico. Ravno tako bom tudi jaz delal.“

čane: dr. Urban Lemež, odvetnik v Slov. Bistrici, Peter Novak, veleposest. ravnoram, Fran Mlakar, veleposestnik v Laporji, in Ivan Štumpf, posestnik v Kovači. Vsi imenovani so za narodni in gospodarski napredki slovenjebistiškega okraja velezaslužni. Poljčanski nemškutarji se zaradi teh imenovanj silno jeze, zlasti ker so ti častni občani volili v prvem razredu, katerega so nemškutarji hoteli vzeti Slovencem. Poljčane ostanejo v vseh treh razredih slovenske!

m Oplotnica. Vtoplil se je 26. m. m. Blaž Kokol, prejšnji župan oplotniški in sedanji svetovalec. Na poti iz Konjic pri domu je najbrž padel v potok, ob katerem vodi pot, in se zadušil.

m Slovenska Bistrica. Pri naboru je bilo vsega skupaj 389 fantov, od teh je sposobnih za vojaški stan 78.

m Izlet na Boč priredi Podravska podružnica v nedeljo dne 6. maja. Odhod iz Poljčan ob 8. uri zjutraj čez Sv. Miklavž. Z Boča pojde izletniki v Studenice, kjer se sklene, kako naj se koča na Boču prenaredi oziroma popravi.

m Sv. Anton v Slov. gor. Mladenska zveza si je ustanovila v pretekli zimi tam buraški zbor, kateri šteje pet najst. članov. Vaje se vršijo prav pridno in ne smejo prenehati, dokler ne pojde gladko pogrebni marš nemčurjev, pa naj „Štajerc“ naproti reglji ali laja!

m Št. Ilj v Slov. gor. Iz nemške kobača se je že zopet poslovil gostilničar. Ne vemo, ali je v tem kratkem času tako bogat postal, da lahko živi kot zasebnik, ali mu je pa tako hudo šlo, da je moral drugod iskati zaslужka. Sedaj bode imela „Kelerigenosenšaft“ samo gostilno. Vsak dan bo drugi odbornik gostilničarja „špilal“. Tudi mesarijo bodo sami skrbovali. Za mesarja bo pa nemara g. Helčel. Ker tudi sedaj ne bo šla gostilna, kljub bobnanju Marburgerce, smo radovedni, kako dolgo bo imela „Genosenšaft“ to v lastni oskrbi. In kaj bo potem? Potem pa naj kobač prodajo Slovencem, kakor smo že enkrat predlagali.

m Dvojezični napisi. Okrajni zastop Sv. Lenart v Slovenskih goricah na Štajerskem je poslal drž. poslancu Robiču prošnje, naj bi se pri poštnih uradih Sv. Lenart, Sv. Jurij, Sv. Ana in Sv. Barbara napravili poleg nemških tudi slovenski napisi. Za dvojezični napis v St. Lenartu so prosili: Okr. zastop, župnijska urada Sv. Lenart in Sv. Rupert, okr. branilnica in posojilnica, notar Stupica in odvetnik dr. Lešnik, vsi v St. Lenartu, obč. zastopi Gočova, Spod. Voličina in Selce, kr. šol. svet in šol. vodstvo v St. Rupertu. Za dvojezični poštni napis pri Sv. Juriju: Obč. uradi Malna, Žitnice, Jurovski dol in Partinje, kr. šol. svet in šolsko vodstvo v St. Juriju. Za dvojezični napis pri Sv. Barbari: Tamošnji župnijski urad, kr. šol. svet in šol. vodstvo, obč. uradi Korena, Žikarce, Rogoznica in Jablanice. Za dvojezični napis pri Sv. Ani: Tamošnji župnijski urad ter obč. zastopi: Ledinek, Žice, Kremberg in Gor. Ročica. Vse te prošnje je posl. Robič izročil s priporočilom trgovskemu ministrству. Ker v vseh imenovanih krajih in občinah

In prvi srebrnjak v košarici ni ostal dolgo sam. Kmalu so mu sledili bolj ali manj svetli tovariši. Ko je bila košarica polna, je Peter stresel srebrnjake v vrečico ter šel z njim v mesto. Domu je prinesel bankovcev. In košarica je bila večkrat na leto tako polna.

Mladi Peter je postal naenkrat stari Peter; kajti dobili so novega mladega Petra. To je bil kaj zal fantiček; zdravje mu je dal oče, lepoto mati, a vesela, razposajena duša je bila prav samolastno njegova, nihče roditeljev mu je ni dal.

Mnogokrat je preslišal mlinar, da kamni teko, ne da bi se med nje vsipalo zrnje. Prazno so mleli. Igrala sta se z dečkom in norela semertje po travniku za mlinom. Najraje sta sedela oče in sin pri vrbi. Če je hotel mladi Peter piščalko, precej mu je naredil stari Peter, in če si je poželel biča, takoj ga je dobil. Stari Peter je znal z vrbe vse dobiti in narediti.

Mladi Peter je imel silno živo, bujno domišljijo. Vedno je kopal zaklade in rabil je pri tem staro, preluknjano železno žlico. Seveda ni ničesar našel. Zato je pa stari Peter včasih zakopal kako desetico pri vrbi. In deček je našel denar, pa ga brž nesel v kaškemu kramarju.

Stari Peter je imel s svojim sinčkom mnogo veselja in zabave, pa tudi mnogo britkih ur mu je napravil. Kako pogosto je bil trmast, uporen in kljubljiv ta na videz tako priden deček! In to je očeta bolelo in skrbelo. Včasih je hotel oče že urezati pošteno šibo z vrbe, da bi ukrotil malega divjaka, pa ko je segal po nož in ga odpiral, postal mu je žal — vrbe.

(Konec prihodnjih.)

bivajo izključeno le Slovenci, je gotovo povsem opravičena zahteva, da imajo poštni uradi tudi slovenske napise, da jih more prebivalstvo razumeti. Pri tej priliki pripomnimo, da imajo še mnoge čisto slovenske občine samonemške pečate, kar moramo odločno grajati. Kdor se sam zaničuje, podlaga je tujevi peti.

p Sv. Anton v Slov. gor. Ali si že bil pri nas? — Nisi še bil! — Omilujem te torej, da sodis o Sv. Antonu pristransko, kakor ravno naletiš na boljše in malovredne dopise. Pouči se o razmerah po zanesljivejših virih. — Pridi in prepričal se boš na lastne oči, da ne prevračamo samo političnih kozlov! . . . Kar za cerkvijo je prav živahno gibanje. Z malimi presledki je celo leto videti večje ali manjše število delavcev v deželnih nasadih. Prava vinorejska šola so ti nasadi za one, katerim je mar, da se načijo, kako je treba ravnati z amerikanskim trto. Obče kmečki fant nima časa, da bi celo leto izostal v viničarskem tečaju v Mariboru; tu si lahko ogleda vsako delo za amerikanske nasade kar doma, ne zamudi mnogo, povrh pa še zasluži kako kronico. — Ker bo treba obnoviti v kratkem vse vinograde v Slovenskih goricah, in je treba k temu večih delavcev, ga menda ni več človeka, kateri bi še upal reči, da je nemodro ravnal naš župnijski urad, ko je oddal za te nasade kos uničenih cerkvenih vinogradov za nekaj let deželi v najem. — Pretekla soboto (28. aprila) je bil sejem. Če pride mnogo kupcev, ni živite, drugokrat pa zopet narobe. Vsa domačini bi se naj bolj pobrigali za te sejme in postavili mnogo živine, da si ne odženemo kupcev. — Okrajni zastop lenarški je svoj čas obljubil cesto skozi Brengovo. Kdaj jo dobimo?

Ptujski okraj.

p Ptuj. Po našem mestu je še vse premalo nemško in premalo hajlanja, zato je Ornig povabil nemške "turnarje" naj pridejo hajlat. Od 14. do 16. julija bodo imeli svoj "Gauturtag". Mi nimamo nič proti temu, če pridejo ti ljudje v Ptuj, samo izzivat ne smejo, kakor je to njih navada.

p Odbor "Slov. pev. društva" v Ptiju se iskreno zahvaljuje p. n. članom ptujskim za blagohotno podarjeno društvenino v znesku 41 kron. Bog daj več posnemovalcev! Nabiralne pole so se že razposlale ter se prosijo tem potom p. n. prijemniki, da blagovolijo pobirati članarino. Kakor je že bilo objavljeno, bo letos 15. julija v Rušah pevska slavnost združena z veliko ljudsko veselico, na kar se opozarjajo vsa slavna društva. V kratkem času objavijo se tudi pesmi, katere bodo po večini popolnoma narodnega duha, iz naroda za narod, z uljudnim vabilom k mnogobrojnemu sodelovanju.

p Vurberg. Ako opazujemo, kako vzgojujejo nekateri starši svoje otroke, se pač ni čuditi, ako so pozneje kot odrasli fantje ničvredneži. Hvala Bogu so pri nas večinoma mladeniči pametni in miroljubni ter niso pretepači in razgrajalci. Pravim večinoma, a ne vsi. Rekel sem že, da je vzgoja največ kriva, ako se mladina izpridi. Težko bodo dajali starši odgovor, kateri s svojo odgojo in slabim vzgledom pohujšujejo in zapeljujejo svoje otroke! Učitelji svarijo otroke v šoli pred žganjem, duhovniki opominjajo s prižnice starše, pa žalibog pri nekaterih starsih vse nič ne pomaga. Ako že sami ne morete pustiti žganja, ne dajajte ga otrokom! Strup daje vsak otroku, kateri mu daje žganje, vino ali pivo, sploh kako opojno pijačo. Telesno se ne more razvijati, a tudi duševno ne, mnogokrat postane iz njega bebec. Nekateri, ki imajo malega, mladega psička, dajo mu večkrat močnega žganja, ker bi radi imeli, da bi ostal majhen. Ako je torej žganje naredilo, da je pes zaostal v rasti, mislite morebiti, da je pri otrocih drugače, ako jim dajate opojne pijače? Otrok trpi na telesu in dubu! Brezvestni, neusmiljeni in bedasti so starši, ki zastrupijo svoje nedolžne otročice z opojnimi pijačami! Sramujejo se naj starši, ki jemljejo svoje otroke v krčmo, jih napajajo ter se smejejo, ako se ubožčekti valjajo pijani po tleh. Strašno škodljivo je tudi otrokom kadenje. Učitelji in kateheti svarijo in opozorjujejo dečke na škodljivost tobaka, a očetje pripustijo svojim paglavcem kadenje! Spamerjute se vendor, slovenski starši, ter ne uničujte z opojnimi pijačami in tobakom svojih vam od Boga izročenih otrok!

p Središče. Pevski in gledališki večer tukajšnje šolske mladine, o kojem ste prinesli svoječasno vzpored, in ki se je vršil na velikonočni pondeljek, obnesel se je v vsakem oziru izborni. Izvirna spevoigra: "Slava domovini", igrokaza "Čarownik" in "Ukradena klobasa" — vse je občinstvu zelo ugajalo. Petje s spremljevanjem glasovirja, je bilo zvezčine

triglasno in je pričalo o velikem trudu učiteljevem in o vztrajnosti šolske mladine. V onem delu spevoigre, ki poveličuje krasoto slovenske zemlje, smo slišali že znane napeve večnolepih, ponarodnelih pesmi "Lepa naša domovina", "Po jezeru" i. dr. — vse drago je v spevoigri novo, povsem izvirno. Spevoigra, prirejena po tukajšnjem učitelju g. Antonu Kosi-ju, je domorodnega značaja in bo kaj dobro služila, ako se objavi, raznim patriotičnim slavnostim, ker v lepih napevih in primernih deklamacijah vceplja v mlada srca ljubezen do rodne zemlje in do najvišje vladarske hiše. Med posameznimi točkami vzporeda nas je kratkočasila s svojim igranjem na gosli šestletna hčerka orglarja Brandla iz Maribora. Ljudstvo je bilo kar očarano, čudeč se nenavadni spremsti male, srčane umetnice, kojo je spremljala na klavirju njena sestra. Želimo večkrat enakih preditev naše mladine, ki jo prav radi gledamo na odru, še raje pa poslušamo njene mile glasove. — Kmet Matija Zadravec je dne 22. m. m. umrl. Vrlemo možu naj sveti večna luč!

p Ključarovci. Urmla je dne 23. m. m. pridna deklica Marija Muhič. Svetila ji večna luč!

p Št. Janž na Drav. polju. Posestniku Antonu Medvedu je zgorelo gospodarsko poslopje in svinjski hlevi. Kako je ogenj nastal, je nerazumljivo. Okoli poldne je bilo, mati in dva manjša otroka sta bila v sobi, starejši otroci so bili v šoli in gospodar je delal v kolarnici, ne da bi bili opazili prej ogenj, ko da je že bilo celo poslopje v plamenu. Rešili so komaj svinje, vse drugo je zgorelo.

p Žetale. Redkokedaj dobite, gospod urednik, kakšen dopis iz Žetal. Vzrok je ta, da naša obsežna župnija, kakor v verskem, tako tudi v narodnem oziru še precej dobro stoji. Tako je n. pr. precej iztisov "Slov. Gosp." in še več "Našega Doma". Sedaj vam pa moram nekaj poročati o volitvah, ki so se vrstile dne 28. aprila. Napovedane so bile ob 8. uri zjutraj. Mi žetalski volilci smo hiteli skoraj eno uro daleč po grdem vremenu na volišče. Pa glej, ker se je sedanji odbor zaradi obilnega števila volilcev, ki so prišli iz Žetal, preslabega čutil, je odlašal do pol 9. ure, da so med tem agitatorji volilce na kup priganjali. In na ta način smo propadli za tri glase oziroma dva. Pa še več: iz volilnega imenika so izpustili dva velika davkoplačevalca. Omeniti moram, da je oče volil svoja dva sina in sinovi očeta. Skoro polovica odbora je žlahta. Stari osivelci znacajni možje so se prezrli, in mladi, komaj polnoletni so prišli v odbor. V celi žetalski župniji ni ne enega Nemca, kljub temu se uraduje nemški. Med celo volitvo so agitirali in silili volilcem svoje kandidate. Volil je tudi neki ogrski državljan. Za žetalske občinske ceste ne storil sedanji odbor nič. Toliko za danes, če bo potrebno, še bomo marsikaj na svetlo spravili. Zoper volitve se bomo pritožili. Eden v imenu več volilcev.

p Sv. Miklavž pri Ormožu. Ponosni smemo biti vsi Miklavževčarji, da imamo tako narodno delavno učiteljstvo. Cenjeni g. učitelj Pintarič je zadnjo nedeljo pri ne lahki, a smešni igri "Trije tički" pokazal svojo veliko požrtvovalnost, isto g. Karbaš v petju. Vsakdo ve, da ni malenkost dajati vaj bodisi v igri ali petju, a vendar se je končalo oboje v popolno zadovoljnost vseh navzočih. Srčna hvala tudi cenjenemu učiteljstvu iz sosednih župnij za tako obilo udeležbo. Ista hvala g. slikarju Čehu iz Ljutomerja za njegov trud in vrli obitelji Simoničevi za pripravo proste zabave. Našemu bralnemu in pevskemu društvu "Zvon" pa želimo še več takih moči za probudo vere in naroda slovenskega!

E na izmed množice.

Ljutomerski okraj.

I Častno darilo, oziroma premijo za napravo vzorih vinogradov z ameriškimi nasadi so dobili fantje Franc in Jožef Vojsk pri Malinedelji in J. Klobasa pri Sv. Jurju ob Ščavnici, edini obdarovanci v Ljutomerskem okraju glavarstvu. Naj bi to odlikovanje izpodbudilo one posestnike, ki se še doslej vkljub živi potrebi niso odločili za obnovljenje svojih po trtni uši popolnoma opustošenih vinogradov.

I Zaupni shod obč. predstojnikov, svetovalcev in odbornikov gornjeradgonskega okraja se vrši v nedeljo dne 6. maja popoldne ob 2. uri pri Kapeli v gostilni g. Divjaka. Na ta velevažni shod je povabljen med drugimi tudi dični naš državni in deželnji poslanec g. dr. Miroslav Ploj.

I Boračeva pri Ljutomeru. V Gradcu se je dne 22. m. m. ustrelil v mestnem vrtu sem pristojni čevljarski pomočnik Martin Filipič. K temu ga je gnala neozdravljava bolezna.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Menda se že čudi čitateljstvo "Slov. Gosp.", da že celo večnost ni bilo nobenega dopisa o našem drušvenem življenju. "Bržčas spijo" bi menil kdo! Ne, nismo spali, na tihem smo delali! Javno nastopati nismo mogli, ker delj časa nismo imeli nikakih oziroma primernih prostorov. Od 1. sušca je "Čitalnica" nastanjena v poslopju g. Jož. Čeha v Vidmu. Tekom mesca sčana in sušca se je na novo sestavil seznamek udov raznih društev oz. zvez. Ob tej priliki se je za "Mladeniško Marijino družbo" oglasilo 132 članov, ki so si dne 19. sušca izvolili sledeči odbor: Vajs Janez (za Murščak, Kupetince, Rački in Hršenski vrh); Korošak Karol (za Jamno, Videm in Biserjane); Gregorec Martin (za Grabščince, Grabšč. vrh, Kutince in Rinkovce); Domanjko Franc (za Okoslavce in Okoslavski vrh); Trnovec Jakob (za Stanetince in vrh); Vuk Martin (za Terbegovce in Starogoro); Slana Janez (za Blaguš, Brezje in Čakovo); Nemec Franc (za Dragotince in vrh); Sprinzar Ludvik (za Sovjak); Vršič Vinko (za Kokolajšak); Hrašavec Janez (za Grabonoš in vrh); Pecl Martin (za Rožički vrh in Kocjan); Rantaša Tomaž (za Selišče); Grabar Franc (za Slaptince in Žihlavo); Krajnc Franc (za Bolehneče). — "Mladeniška zveza" ima zdaj 98 članov. Pri občnem zboru dne 25. sušca so bili v odbor izvoljeni: Stranjšak Franc iz Slaptinec, predsednik; Kolbl Franc iz Bolehneče, namestnik; Meglič Anton iz Rožičkega vrha, tajnik; Hrašovec Janez iz Grabonoša, blagajnik; Postružnik Janko iz Selišče, knjižničar; Vuk Martin iz Terbegovec, Žnidarič Alojz iz Dragotinec, Hribaršek Lovro iz Sovjaka, Rantaša Martin iz Okoslavec, Košar Ivan iz Vidma; Vršič Vinko iz Kokolajšaka; Krajnc Anton od Stare gore, Gregorec Martin iz Grabščince. — Dne 8. aprila je "Mlad. zveza" imela shod; navzočih je bilo 68 članov. G. duh. vodja je govoril o splošni in enaki volilni pravici, posebej še o pluralnem sistemu. Predsednik Stranjšak je navduševal za delo za vero in dom. — Dne 22. aprila se je pri odborovi seji določil prihodnji shod za dne 6. maja. Ker je knjižničar Janko Postružnik župnijo zapustil, se je mesto njega knjižničarjem izvolil Franc Horvat iz Sovjaka. — "Dekliška Marijina družba" šteje okoli 350 članov. V načelništvu so: Urša Topolnik, voditeljica; Gera Tišlar in Alojzija Topolnik, pomočnici. "Dekliški zvezzi" se je prijavilo 154 deklet. Na občnem zboru dne 1. aprila so si izvolile sledeči odbor: Košar Ivanka iz Jamne, predsednica; Mikl Alojzija iz Slaptinec, namestnica; Nemec Terezija iz Dragotinec, tajnica; Horvat Marija iz Sovjaka, blagajničarka; Čagran Marija iz Biserjan, knjižničarka; Hrašavec Alojzija iz Grabonoša; Hole Terezija iz Okoslavec; Andrašič Franca iz Kokolajšaka; Žnidarič Jozefa iz Bolehneče; Gregorec Antonija iz Grabščince; Slana Jozefa iz Čakove; Vuk Ivanka iz Terbegovec; Kvas Marija od Stare gore; Klobasa Marija iz Blaguša; Topolnik Marija iz Selišče; Janžek Marija iz Brezja; Meglič Marija iz Rožičkega vrha; Jurkovič Aua iz Stanetince; Žunič Fruanca iz Murščaka; Gomzi Marija iz Kupetinec; Vajnerl Neža iz Kralovec in Zorman Franca iz Žihlave. — Pri shodu dne 22. aprila je Jozefa Žnidarič deklamovala Gregorčičev pesem "Prebiral sem prakto", g. duhovni vodja je pa predaval o "Svobodni šoli". — Dne 29. aprila je "Bralno društvo" priredilo v eselico v novi uti g. Trstenjakove. Navzočih je bilo nad 250 oseb. Obiskali so nas tudi sosedje, posebno mnogobrojno Križevčani, dasi se je veselica bolj stihoma pripravljala. Pevci so se posebno odlikovali s "Sabljenko" in "Sijaj, sijaj solnčice". Vprizorjali sta se šaljivi igri "Bratranec" in "Ne kliči vrata". Prvi se je odkrnil zadnji prizor v originalu, tako da se je igra zaključila z dejstvom, da so "farbarja", ki se je izdajal za bratranca, vrgli na sveži zrak — vsem dekletom v poduk, naj ne verjamejo sladkim besedam, marveč naj takim ljudem vrata pokažejo! Burka "Ne kliči vrata" ima namen, svariti pred kletvico, ker se rada izpolnuje. Sicer pa igri ravno nista kaj posebnega in nič ne bo škodilo, ako se izločita od slovenskih odrov, zlasti "Bratranec". Igralci so svojo nalogu dokaj precizno izvršili; želeti bi bila samo tuintam večja točnost v besedilu! Pred predstavama je mla denka Jozefa Nemec iz Dragotinec v navdušeni besedi govorila o narodnosti. — Dne 29. maja se bo predstavljal igra "Na Marijinem Šelu". Vso veselico uprizori takrat "Dekliška Marijina družba". Igralo se bo že na novem odru. Tudi uta bo dotele gledališkemu prostoru primerno opremljena. Na to že zdaj opozarjam slavno domače občinstvo in sosedstvo. — Dne 24. junija se bodo nepreklicno uprizorili "Rokovnjači". Zanimanje za to igro nam naj privede mnogo obiskovalcev!

I Občinski odbor ivanjski je v seji dne 25. marca 1906 imenoval visokorodnega g. dr. Miro-

slava Ploja dvornega svetnika na Duuaju in preč. g. Frana Bratkoviča župnika v Negovi, svojim častnim občanom za nju zasluge.

Slovenjgraški okraj.

s Slovenjgradec. Pri naboru dne 25. m. m. jih je ostalo od 190 samo 7 in naslednji dan od 115 samo 12.

s Šoštanj. Dne 23. in 24. m. m. smo imeli pri nas nabor. Prvi dan so obdržali od 115 zavezancev samo 15, drugi dan pa od 117 samo 18.

s Družmirje pri Šoštanju. Dne 29. aprila se je spet pokazalo, da redi boj, katerega so nam usilili šoštanjski posilinenci, lepe sadove. Zavednost ljudstva raste vedno bolj in bolj in ž njim tudi želja po izobrazbi in združenju. Sijajen dokaz za navedeno je bil ustanovni občni zbor bralnega društva za šoštanjsko okolico. Mladič Rotnik, kateri je že več mesecev neumorno deloval za ustanovitev tega prepotrebrega društva, je v prisrčnih besedah pozdravil okrog 100 navzočih kmetov, mladencov, obrtnikov iz raznih sosesk okolice Šoštanj in izobražencev iz trga Šoštanj ter zastopnike bralnih društev Št. Ilj, Škale in Velenje. Razložil je glavne točke pravil, pojasnil, da je 73 udov javilo pristop k društvu; izmed prijavljenih udov je takoj 54 udov plačalo letnino. Pri volitvi odbora so bili soglasno izvoljeni sledeči gg.: Ivan Topolnik, Fr. Rajster, Al. Trobej, Jož. Košam, Karol Kosar, Jož. Rotnik, Miba Raulen, Val. Hriberek in Ivan Koren. Pri slučajnosti je govoril g. Topolnik o važnosti združenja kmetov in pozival navzoče, da delajo na to, da se bo društvo dobro razvijalo in napredovalo. Zastopnik šentiljskega bralnega društva mladič Verdev je govoril obširno o nalogi bralnih društev, zastopnik velenjskega bralnega društva je očetal delo v bralnih društvih ter povdarjal, da je veselo dejstvo, da delujejo v bralnem društvu složno vsi stanovi skupaj in še zlasti slovenski trgovci in obrtniki, isti, ki podpirajo vedno težnje kmečkega stanu; namen bralnega društva bodi ljudstvo pripeljati do tega, da začenja spoznavati svoje prijatelje in neprijatelje in da podpira le one, kateri imajo srce za kmeta. G. Rajster se v imenu odbornikov zahvali za izvolitev in obljubi, da bo odbor po od odbornikov začrtani poti vedno hodil in delal na to, da se razširi izobrazba, stanovska kakor tudi narodna zavest kmečkega prebivalstva v šoštanjski okolici. Najmlajšemu bralnemu društvu na Slovenskem kljčemo: Neunstrašeno na delo v prid šoštanjskih oklicanov!

s Škale. G. Adolf Švarc izjavlja, da ni on tisti cerkovnik krčmar, ki daje "Štajerca" in "Narod" gostom na razpolago. — Veselilo nas bo, če ne bo teh listov več iz drugih rok dobival in za "gotove" goste v miznici skrival. Je pač težko dvema gospodoma služiti. Povejte tudi g. urednik nekaterim našim delavcem pri tej priliki, ali je "Štajerc" prijatelj splošne in enake volilne pravice, sploh prijatelj delavcev. Potem se bodo mnogim oči odprle, da ga bodo spoznali.

s Kmetijska zadružna za Šaleško dolino vabi kmete šaleške doline k poučnemu zborovanju, katero priredi v nedeljo dne 6. maja (po rani službi božji) ob pol 9. uri zjutraj v prostorih bralnega društva v Škalah. Spored obsega 1. razgovor o pol-dnevem pouku v ljudski šoli in preosnovi ljudske šole; 2. predavanje o blagovnem prometu kmetijske zadruže. Radi važnih točk, katere se bodo obravnavale, se pričakuje obilna udeležba. Odbor.

s Št. Ilj pod Turjakom. Šele šest let delujoča posojilnica in branilca, ustanovljena za slovenjgraški sodniški okraj, kaj vrlo napreduje. Leto za letom ima več prometa in dobička. Lansko leto si je naredila čistega dobička že čez 600 kron, in po letošnjem dosedanjem štirimesečnem delovanju smemo za gotovo pričakovati prometa za 40 do 50 tisoč več kakor lani. Tega ugodnega razvoja se posebno udeležniki veselijo, kar so tudi v dejanju dne 29. aprila, ko so pri volitvi načelnstva in odborništva v znak hvaležnosti za izvrstno gospodarstvo enoglasno in z vzklikom zopet izvolili prejšnje načelnštvo in odbor. Splošno vsi gospodarji veselo priznavajo veliko korist tukajnjega dobrega denarnega zavoda. Če napravi pri lesu ali živini dobro kupčijo, lahko hitro kar doma naloži denar, ki se mu z lepimi obrestmi dan na dan množi. Če pride v zadrgo in išče pomoči, mu ni treba premisljevati, kje bi našel bogatega ali sebičnega prijatelja, da bi ga smel prositi posojila na prelep obresti. In lepo bi moral prositi denarno srce. Pogosto bi ne zadostovalo, roki povzdigniti; lahko bi bilo celo brezuspešno, koleni pripogniti. In če se mu je posrečilo omehčati mramornovo srce, je bil od njega odvisen.

Ni si upal in ne smel niti voliti po svoji vesti in pameti, ce mogoten to ni bilo ljubo; kajti drugače je moral nemudoma brez vsega usmiljenja povrniti izposojeni denar, naj ga vzame, kjer hoče. In sedaj je vsled posojilnice drugače, boljše. Zato pa tudi vsem denarnežem še ni k sreču prirasla. V svoji veliki ljubezni do ubogih ljudi trdijo, da se zdaj kmetje bolj zadolžujejo, ker lažje dobivajo posojilo. Če bi tako govorčenje mogoče bilo resnično o kakem nespatmetnežu, tega ni posojilnica kriva, marveč lahkomiselnji človek sam. Poglejmo pa na drugo stran, če so denarneži zgolj iz ljubezni dajali in iz usmiljenja odrekali posojila. Vsakikrat so psojali, kadar se jim je zdelo za nje same varno in zelo koristno. Najbolje je seveda, da je denarna moč v rokah dobrih narodnih gospodarjev. — Koncem posojilnega zborovanja pa so zbrani gospodarji modrovili še takole: Tukaj že imamo bikorejsko zadružo, mlekarsko zadružo in trden denarni zavod, treba nam je še bralnega in izobraževalnega društva. Gotovo vsak pozdravlja to misel in željo, ki bi ji naj kmalu ustanovitev sledila.

Konjiški okraj.

k Čadram. Kat. politično društvo "Sloga" bo imelo v nedeljo dne 6. t. m. popoldne po litaniyah zborovanje, v katerem se bo razgovarjalo o volitvi državnega poslanca za V. skupino namesto † gosp. Žičkarja. Vsi volilci ste povabljeni!

k Za 1 liter hroščev plača 4 v okrajski odbor konjiški. S tem hoče v svojem okraju uničiti ta škodljivi mrčes.

Celjski okraj.

c Celje. S skalovja Pečovnika so padli trije dečki. Eden se je hudo pobil, druga dva sta pa odnesla bolj celo kožo. Občinske volitve bodo tukaj dne 10., 11. in 12. maja t. l.

c Celje. Zaradi prehoda čez železnico severno od mesta je interpeliral poslanec dr. Dečko v zadnjem zasedanju deželnega odbora štajerskega namestnika. Zatvornice se namreč odpirajo iz mesta in ker se zapirajo vedno deset minut pred prihodom vlaka, čaka mnogokrat cela vrsta vozov, ker je promet po tej cesti jako živahan. Ako bi pa bil nastavljen tam poseben uslužbenec, ter bi odpiral in zapiral zatvornice, bi lahko neposredno pred prihodom vlaka zaprl. Dne 24. m. m. se je vršil tozadevni komisijski pregled. Sklenilo se je, da se skrajšajo zatvornice, da bo osebni promet neoviran, za zatvornice pa se postavi tam posebni čuvaj. Upamo, da se to kmalu uvede in da ne bo vse le na papirju ostalo.

c Rudosledba. Dovoljenje za rudosledbo v celjskem okraju do 12. aprila 1907 je dobil Jožef Binder, ekonom v Egenbergu pri Gradcu.

c Imenovanje. C. kr. okrajni šolski nadzornik za okraj Laško, g. Gustav Vodusek, doslej nadučitelj v Trbovljah, je imenovan ravnateljem.

c V Št. Pavlu pri Preboldu je umrl pretečeni teden Radeckijev veteran, vpokojen orožnik Jakob Rupnik v 94. letu svoje dobe. Bil je stareša faranov. V tej časti mu sledi Pavel Roček, ki kljub svojemu 93. letu še trdnih korakov prihaja v cerkev.

c Marija Nazaret. Dne 16. aprila t. l. smo pokopali pri vseh priljubljenega, vrlega mladeniča Antona Vidrajs. To vam je bil pravi mučenik. Kot izvrsten mizar je zapustil Celovec radi vnetja pluč in reberne mrene. Iskal si je ljubega zdravja pri svojih stariših v prijazni gornji Savinjski dolini. Tu se ga je lotila jetika, katero je pa v kratkem odpodil. Mesto nje je pa nastopila neizprosna srčna vodenika. Iskal je zopet zdravja po raznih bolnišnicah. Prestal je šest težkih operacij, med temi eno na kliniki v Gradcu, kjer so mu odžagali tri rebra pri srcu. Poleg tega so mu 42 krat vodo izpuščali iz prsi. Na njem ni bilo več cele kože, radi česar so ga že tudi zdravniki od se odvračali. Končno ga je še obiskalo čreveno vnetje in v 16 urah je mirno v Gospodu zaspal. Ni imel veselih uric v svoji mladenički dobi. A bil je vedno zadovoljen, dajal nam je skozi vse življenje pravi vzgled poniznosti in zlasti za svoje štiri leta trajajoče hude, nadležne bolezni vzor potrežljivega kristjana. Vrlemu narodnjaku, krščanskemu mladeniku in udu našega katol. izobraževalnega društva hvaležen spomin. N. v m. p!

c Trbovlje. V Savo je skočil 25. m. m. Franc Hauptman, ker se mu je zmešalo.

Brežiški okraj.

b Polit. društvo „Sava“ za brežiški in sevniški okraj priredi v kratkem javne politične shode v Brežicah, Kapelah, na Blanci in v Artičah. Prvo javno zborovanje se vrši dne 13. maja t. l. popoldne ob 4. uri v veliki dvorau "Narodnega doma" v Brežicah z dnevnim redom: 1. splošni politični položaj, katero točko vsled povabila najbrž prevzame gosp. državni poslanec dr. M. Ploj. 2. volilna prenova, poroča dr. Ivan Benkovič iz Brežic. 3. Svoji k svojim. 4. Slučajnosti.

b Pišece. Okoli 6. uri zjutraj dne 24. m. m. je popoloma zgorela lesena in s slamo krita hišica Marije Cizel. Pravijo, da so se saje vnele.

Narodno gospodarstvo.

Pozeba.

Branite se je vinogradniki!

Piše potovalni učitelj Ivan Belle.

a) Pogoji za pozeba.

Baš sedajni čas trepečejo zlasti vinogradniki in sadjarji v strahu pred pozobo. Saj pa zna ta tudi kaj globoko poseči v gospodarske razmere. Nekaj uric zna v največji obsežnosti uničiti up, premnogim sredstva za obstanek za celo leto. Kaj toča! Ta je bolj lokalnega pomena. Pomladanski mraz peče pa po celih deželah.

Razne rastline in rastlinski deli pozabajo v različni meri. Čim bolj sočne oziroma sočni so, čim manj so od narave prilagojeni dotednik razmeram, tem bolj. Suhemu semenu, ki ima najmanj vlage v sebi, ne zamore kaj niti hudi mraz. Trs ali drevo, ki je po ngodnem poletju in dolgi lepi jeseni dobro dozore, svojo zalogo dobro napolnil z rezervnimi snovmi in se razmeroma mnogo vlage znebil, se ne vstrasi zlahka zime. Vzrok zimske pozobe tiči zlasti v nengodnih razmerah prejšnjega leta. Rastline južnega, toplega podnebjja nimajo zmožnosti se na ta način za zimo pripraviti. V svoji domovini ne najdejo vzroka za to. Pri naš prenašajo zimo le pod varstvom. Drevesa severnih krajev so pa tamošnjim razmeram tako prilagodena, se tako pripravijo za zimo, da prenašajo še mraz celo čez 40°.

Proti pomladji, ko se začne sok pretakati, ko postaja muzga (kambij) sočna, tedaj poškoduje pa tudi lesena dela, na prim. trsa razmeroma majhen mraz. Tako imenovana goba, krentanost na trsi ali takozvani pereči ogenj na drevji itd. so posledice zlasti poznega vpliva mraza proti pomladji.

Najobetljivejji, ker najsočnejši, so pa rastoči deli rastlin, zlasti mladič z vsemi svojimi deli. Tem zastosteže že, da pade topota nekoliko pod ničlo in proč so. Vse rastline pa niso v tem oziru enako rahle. One južnih krajev so mehkužne in se znajo že celo pri topoti nekoliko nad ničlo tako pokvariti, da so proč. Rastline našega podnebjja prenašajo pa že nekaj več. Listi trsa n. pr. prenašajo celo še mraz do 4° stopinje pod ničlo. Pri 2-3° pod ničlo je še malo kvara. Seve, da so v tej zadevi, kakor so skušnje pokazale, ne le posamezne vrste, temveč tudi posamezni trsi in njih posamezni deli glede stališča, stopnje razvoja itd. zelo razlikujejo. Mraz ne umori protoplazmo, vir vsega življenja, neposredno. On ji odtegne odveč vode, jo tako rekoč osuši. On tudi ne raztrga stanic.

b) Učinki pozabe.

Čim rastlinski deli zmrzajo, izstopa iz njih stanic skozi kožico voda, ki se v medstaničnih prostopičkih kristalizuje liki ledene igle. Sok stanic pa ni čista voda, temveč raztopnina mineralnih in organskih snovi. Raztopnine pa ne zmrzajo tako zlahka, kakor čista voda. Potrosi sol na sneg ali namaži okno z raztopnino kuhijske soli, pa se ti bode sneg oziroma led raztopil, okno ti ne bode zlahka zamrzilo. Vzrok, da ne zmrzejo sočni rastlinski deli že pri 0°, kadar začne voda zmrzovati, je deloma tudi ta. To je pa dobro za nas! Da ni tako, bi naše rastline že pozabale, če nam topomer še nekaj stopinj celo nad ničlo kaže. Mladice, listi itd. imajo precejšnjo površje in to je krivo, da rastline mnogo topote izžemajo. To je pa tudi vzrok, da se rastlinski deli po 3 in več stopinj pod topoto zraka ohlade. Ravno radi tega močnejega ohlajenja se napravlja n. pr. na travi rosa, slana itd. Če so razmere za izžemavanje ugodne, bi nam bilo vse proč že pri 2° nad ničlo.

Ledene iglice, ki stoje navpično na stanicah, iz katerih so doble vodo, iz katerih so tako rekoč izrastle, obstoje le iz čiste vode. Iz stanic pride toča le sama čista voda. Pri dolgotrajnem mrazu n. pr. po zimi te iglice čedalje bolj rastejo, vedno več vode iz stanic dobivajoč in sok v stanicah če

dalje bolj zapuščajoč. Led pa tudi hlapi. Če so rastline dolgo v tem stanu, se izsušijo, ker ne dobivajo stanice nove zaloge vode od korenin, voda ledenih kristalov pa hlapi. Zategadel je zimska pozuba najhujša, če mraz dalj časa vztraja. Za nekaj časa n. pr. prenaša trs mraz tudi do 20° pod ničlo. Če pa vztraja mraz, ki niti ne doseže 10° pod ničlo po celi teden, tedaj je zimska pozuba najhujša. Te se boje posebno po krajih, kjer so razmeroma bolj mile zime n. pr. na južnem Tirolskem. V zelenih delih so razmere nekoliko drugače. Pri pomladanski pozobi vstrajajo te razmerno le kratek čas. Čim ni topota prenizko padla, čim niso stanice zamrzljene, znajo se tudi zeleni deli rastlin, ki so bili popolnoma zamrzljeni, še popolnoma popraviti. Nekatera zelišča po zimi večkrat do trda zmrznejo, a to jim nič ne deči. Tudi zmrzljeni deli trsa lahko zopet okrevojajo. Nagel, neposreden vpliv topote na zmrzljene dele rastlin je navadno poguben. Naj posije toplo solnce neposredno na zmrzljene dele, v kratkem so isti rujavi in voda se cedi iz njih. Led se prehitro stali, stanice ali kožice stanic ne morejo tako naglo vode zopet popiti, turgor odjenja, položaj kakor pred pozobo se ne vrne več. Pri počasnem otajanju se led le polagoma tali, njega vodo sprejemajo kožice stanic zopet po malem nazaj in dotočni rastlinski deli pridejo v položaj, v kakoršnem so bili pred mrazom. Vinogradniki vejo, da se je mraza najbolj batiti baš v legah proti jutrajnjem soncu, v vzhodnih, vejo, da ni mnogo škode, če se napravi megla ali če ovirajo oblaki neposredni vpliv solnca na če tudi že precej zmrzle mladine trsa. Mnogokateri, ki je držal že zmrzlo jabelko v roki, se je že prepričal, da se pokažejo v kratkem ravnotam, kjer je imel tople prste, značilne, daljni razkroj pospešujoče rujavkaste lise. Mnogokateri je opazil, da čim dene zmrzljeni krompir neposredno na toplo, pokaže isti kmalu vse znake zmrzline. Pustimo pa zmrzli krompir ali jabelko v miru na hladnem, da po malem ostali, ali še boljše, če jih denemo v vodo, ki ima 0° topote, se pozneje na njih niti ne pozna, da so bila zmrzla.

Pomladni pride topli čas in novo življenje se začne, rastline poženejo. Hudomušni april prinese še marsikako presenečenje zlasti glede topote. Po poletno topnih dnevih pride kar naenkrat zopet mrzel s pozobo preteči čas. Z nekako posebno rednostjo se pa pojavlja nenavadno znižanje topote proti sredi majnika. Ledeni možje, kakor se imenujejo svetiški Pankracij, Servacij in Bonifacij, prinesejo z nekako čudno natančnostjo hladnejji čas. Nevarnost pa tudi po teh ni popolnoma minula, a najhujša je pa le mej tem časom. Vzrok je močno izzarjanje topote iz zemelje pri jasnem nebu vsled severnega hladnega vetera. Pomladni se pač po dalnjem toplem času na Ogrskem in na Balkanu svet naglo in močno ogreje, kar povzroči nekako stanjanje tamošnjega zraka, nižji zračni tlak. To pa vpliva na zrak iz severozaboda, kjer vlada višji zračni pritisk. Posledica temu je splošno shlajenje zraka, jasno nebo in močno, večkrat pogubnosno izzarjanje zemeljske topote, posebno izzarjanje rastlin.

Dalje prih.

Prvi avstrijski zadružni shod se priredi na Danaja od 28. maja do 1. junija. Na shodu bo predaval tudi uradni vodja „Zadružne zvezze“ v Ljubljani g. Ivan Rožman. Kdor se hoče shoda udeležiti, naj to naznani „Zadružni zvezzi“ v Ljubljani vsaj do 10. maja.

Kako gineva kmečki stan je dokazal učenjak Juraček v posebni knjigi. Tako je odišlo od leta 1880 do 1900 do 16.5% kmečkega prebivalstva v mesta in trge k obrtniškemu in tovarniškemu delu. Torej je izgubil kmečki stan 2,283.000 svojih ljudi. Na Štajersko odpade od te številke 21.493. Jako zanimive so tudi številke, ki kažejo, kako se je zmanjšalo število kmečkih delavcev, hlapcev in dekel. V desetletju 1890 do 1900 je padlo njih število od 6,498.037 na 6,095.044, torej za 404.331. Torej v desetih letih skoraj za pol milijona! Te številke kažejo žalosten položaj kmečkega stanu, ki se bo pa vedno slabšal, ako se ne bo kmalu začela naša država bolj brigati za kmečko vprasanje.

Drobtinice.

d Največja avstrijska vojna ladja. Letos se udeleži vaj avstrijske mornarice tudi največja avstrijska vojna ladja „Nadvojvoda Karol“ kot admiralna ladja. Ladja „Nadvojvoda Karol“ je dolga 118, široka 22 metrov, in se potopi v morje 7 in pol metra, in ima 10.600 ton. Oklop meri 210 milimetrov in obdaja ladjo 1.45 metrov pod in 1.2 metrov nad morjem. Oklopi, ki zavarujejo topote, merijo 120 do 240 milimetrov, in tehta vse oklopje

3000 ton. Sredi ladje se dviga kasemata, ki jo obdajajo širje premikalni stolpi, v katerih so širje 24 cm brzostrelni topovi, ki tehta vsak 28 ton. Iz teh topov mečejo 215 kg težke kroglice 16 km daleč. Poleg teh širih topov je pa še 12, in sicer 12 ton težki 19 cm brzostrelni topovi, ki ustrelje na minuto štirikrat 90 kg težke kroglice. Poleg teh topov je pa 14 brzostrelnih topov malega kalibra in 16 mitraljez. Ladja je stala s topovi vred 26 milijonov.

d Kako jedo in piyejo na carskem dvoru. Noben evropski dvor ne more tekmovati glede razkošnosti z ruskim dvorom. To velja posebno glede carske mize, ki leta na leto požre velikanske vsote. Kuhinja na ruskem dvoru je popolnoma francoska in marsikateri pariški restavrater je bil že poklican za dvornega kuharja v Petrograd, od koder se je bogat vrnil v Pariz. Ruska dvorna kuhinja je podrejena dvornemu maršalu. Pravi vladar nad kuhinjo je vendar takozvan „komorni fourier“, viski kuhar, ki ima dostojanstvo polkovnika, nosi uniformo in meč, dočim mu prsa dičijo zvezde in križi. Prejšnje čase je moral prisesti tudi posebno zvestobo. Kuhinjsko osobje sestoji najprej iz pisarne, kjer deluje 12 tajnikov in katerim so podrejeni 4 podkuharji in 24 nadstrežajev, 34 strežajev, 18 podstrežajev in 54 strežajskih pomočnikov. Na krmilu kuhinje sta dva načelnika, oba Franci, ki imata plače kakor ministri. Na strani jima stoje en podnacebnik, 38 kuhanjev, 20 pomočnikov in 32 vajencev. Posebni kuhinjski oddelek je pekarja za paštete, kjer deluje en nadpekar, 2 nadslasčičarja in 20 pomočnikov. Pri vsem tem pa je car Nikolaj II. prijatelj preproste kuhinje ter najbolj ljubi nekatera narodna ruska jedila. Pije se pri carski mizi le francoski šampanjec in bordo. Posebna potrata pa se uganja z delikatesami in ne-navadnimi sadjem. Spomladi n. pr. se kupujejo za carsko mizo umetno vzgojene breskve po 50 K komad.

d Nekaj o japanskem poljedelstvu. Japonska država šteje 1901 — 48 milijonov duš. Za poljedelstvo sposobne zemlje je 5·4 milijone ruskih desatin, torej 30krat manj, kakor v Rusiji, in na vsakega človeka pride 0.14 desatin, torej manj kot vrt za zelenjad, ki obdaja hišo vsakega ruskega kmeta. Pri vsem tem pa se prehranjuje japonski kmet s svojimi lastnimi pridelki dosti dobro, se ne pritožuje nad revnostjo svoje zemlje in ne zahteva „nacionaliziranje“ dežele. Izjeme so le ob časih slabe letine. V takih slučajih se uvaža skromna množina riža. Če preiskujemo vzroke, vsled katerih poljedelstvo na Japonskem tako vspeva, tičijo vsi v vpeljavi obvezne ljudske šolske dolžnosti. L. 1901 je obiskovalo ljudske šole 4,900.000 učencev. Na Ruskem na primer, kjer je število prebivalstva še enkrat večje, obiskovalo je šole 4,250.000 učencev in učenk. Drugi vzrok pa obstaja v tem, da ume Japonec gospodariti svoja polja. Kar je bilo v ta namen pri nas splošno uvodenje pred doglednim časom, to že dela japonski kmet iz davnosti. Japonec skrbi, da pride gnoj vselej v zemljo. Gnoji posamezne rastoče rastline, da tem potom bolj vspevajo in boljše rodijo, ravno tako pognoji mesta, koder seje seme, ali sadi rastline. To je najpraktičnejša metoda in zato so japonske letine od leta do leta večje in obilnejše. Japonci so večinoma vegetarijanci in zato rede malo živine. Živalski gnoj pride torej komaj v poštov. Gnoje s človeškim gaojem, ki ga prodajajo in razpeljujejo posebna društva. Gnoje seveda tudi z različnimi poljedelskimi odpadki, tako z rizevimi plevami, z rizevi slamo in pepelom. Kot gnojno srestvo jim služi nadalje kaliž, ki ga dobivajo pri kuhanju riznega žganja, tropine od piva, odpadki sviloreje itd. Kot izboren gnoj rabijo tudi superfosfat in razne morske rastline. — Zemlja, katero Japonec orje, je razdeljena v tako, katero poplavijo z vodo in imenujejo „Ta“, in tako, ki jo puste suho in imenujejo „Chata“. Večina je poplavljena. Ker je riž enoletna rastlina, ga sde od srede aprila do srede maja in ga žanjejo septembra. V južnih pokrajinalah osuši zemljo, jo spremene torej v „Chata“, in sejejo še enkrat ječmen, pšenico, grah, bob, repa, ogrščico ali gorčico. — Japonska poljedelska orodja so vsa popolnoma priprosta. Zato pa imajo Japonci spretnejše roke, večje veselje do dela in neprecenljivo potrebljivost. Sejanje se vrši pri Japoncih vrstoma. Zemljo malo odgrebejo in posveti vsejano žito zopet zagrebejo. Ker sejejo v ravnih vrstah, zrastejo tako tudi vse rastline in tako jih je mogoče ogrebat, jim prilivati v suši in jih gnojiti. Rastline stope v primerni razdalji in kadar prično zoreti, sade kmetje po teh razdaljah nova semena. Tako je tudi umljiva večkratna žetev. Japonci ne upotrebljavajo pri sejanju nikakšnih strojev. Vse kmetije so majhne; velika kmetija je tam izjema. Pridelajo pa Japonci primeroma daleč več, kakor Rusi. To je torej posledica izobraževalnega šolstva in razširjanja znanosti.

d Blazen zobozdravnik. Nekega mladega tajniku v Parizu je bolel zob in je šel zato k zobozdravniku, da ga izdere. „Sedite“, je rekel zobozdravnik in pokazal tajniku stol, „jaz sem danes za izdiranje zob zelo razpoložen in zato vam bom podrl vse slabe zobe, ne da bi vzel od vas kaj denarja zato“. Bolnik ni tega hotel in je zahteval seveda, naj mu izdere samo tisti zob, ki ga boli. „Kaj, to vam ni po volji?“ je zavpil nato zdravnik in zgrabil za samokres. „Če ne hodeta mirni, vam razstrelim glavo!“ Nato je izdril svoji žrtvi 9 zob zaporedoma in šele pri desetem nehal. Revež je ves zatečen zbežal na policijo, ki je zobozdravnika, ki je bil blazen, takoj zaprla.

Tržne cene

v Mariboru od 21. aprila do 28. aprila 1906

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
pšenica		16	40	17	40
riž		14	60	15	40
ječmen		16	20	17	—
oves		17	20	18	40
koruza		16	50	17	30
proso		17	50	18	50
ajda		15	70	16	50
zeno		4	80	5	40
slama		6	—	6	50
	1 kg				
fližola		—	24	—	30
grah		—	50	—	54
leča		—	84	—	92
krompir		—	—	—	7
sir		—	86	—	38
surovo maslo		2	40	2	90
maslo		2	30	2	60
čipak, svež		1	46	1	50
zelje, kistro		—	28	—	30
repa, kista		—	20	—	28
	1 lit.				
mleko		—	—	—	20
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kista		—	64	—	74
	100	glav	—	—	—
zelje		—	—	—	—
	1 kom.				
zajce		—	—	—	6

Najnovnejše novice.

Zaupni shod zaradi kandidatov se vrši due 10. maja predp. ob 11. uri v celjskem Narodnem domu. Vsled tega smo odložili še tokrat izjave političnih društev.

Poučna predavanja. S predavanjem prof. dr. Poljanca se je zaključila v nedeljo vrsta predavanj, katera je prirejalo pevsko in bralno društvo „Maribor“. Ta predavanja, ki so se redno vršila to zimo vsako nedeljo, so vsekakor v čast imenovanemu društvu, ki je zbudilo misel javnih predavanj za kmekte in delavce v Mariboru. Posebno zahvalo pa zasluzijo gospodje predavatelji, ki so tako častno in vztrajno vršili dolžnost, da so lahko v posnemo slovenski inteligenči v drugih slovenskih mestih. Predavali so slediči gospodje: Pr. dr. Poljanec (o naravoslovju 6 krat), dr. Pipuš (o pravnih stvareh 2 krat), dr. Korošec (o gospodarskih stvareh 1 krat), dr. Medved (zgodovina 3 krat), potovalni učitelj g. Goričan (gospodarstvo 2 krat), Matija Marinček, not. kard. (pravo 2 krat), Feliks Robič (gospodarstvo 1 krat), dr. Dimnik (pravo 5 krat), dr. Rožman (naravoslovje 1 krat). V prvem letu se seveda ne more kazati na pozitivne uspehe. Uspeh je že lep, da so bila predavanja vsakokrat bolj obiskana, in da je bilo med temi obiskovalci kakih 20 kmeterov in delavcev, ki so redno obiskovali predavanja. V jeseni se nadaljuje započeto delo! Iz naroda za narod!

Vinarsko in sadjarsko društvo za okraj Maribor zboruje 13. maja 1906 ob 9. uri predpoldne v šoli v Lembahu.

Umrl je č. g. Lovrenc Drevenc, župnik v Št. Petru pri Ottersbahu, rojen leta 1832. v Št. Lovrencu na Drav. polju.

Duhovske vesti. Premeščeni so č. gg.: P. Hugo Lengsfeld iz Podzemelja v Ormož in P. Rajmund Kubinek iz Ormoža v Podzemelj.

Sodna imenovanja. Imenovana sta: sodni tajnik g. Karol Grebenec v Celju za deželnosodnega svetnika in okrajnega sodnika v Gornjemgradu, za sodnega pristava v Celju g. Oskar Černstein iz Kočevja.

Sodna imenovanja. Imenovana sta: sodni tajnik g. Karol Grebenec v Celju za deželnosodnega svetnika in okrajnega sodnika v Gornjemgradu, za sodnega pristava v Celju g. Oskar Černstein iz Kočevja.

bila pokrita z belim plaščem, kakor z zimsko odejo. Kaj čudno je šla nevihta. V kotu velikana Boča zbrali so se temni oblaki že ob 2. uri popoldne. Kar se v vibri zapodijo preko Poljčan do Pohorja. Od tu se zavalé poleg Slov. Bistrica čez Črešnovce na obe Ložnici in Stateberg, daleč tja preko vinogradov Sv. Ane. Drug oblak se je pritepel s Srednje Stajerske proti ptujskemu polju in ga je strašno osmukal. Drvil je čez Srednje Haloze in strnila sta se pogubonosna grozina daleč tam za Donačko goro.

Trbovlje. Socialnodemokraški „prvi majnik“ je bil letos klavern. Vsi drugi delavci delali. Ti imajo svoj majniški dan v nedeljo s cerkveno slavnostjo in veselico v Retju. — Odbor moške podružnice sv. Cirila in Metoda za l. 1906. se je sestavil tako: Predsednikom je izvoljen g. Erjavec Peter, tajnikom g. Lončarič Josip, blagajnikom g. Josip Mol; namestniki pa gg.: Leeb Herman, Velkaverh Josip, Niko Putrih.

Društvena naznanila.

Bralno društvo v Škalah priredi predavanja po vseh ob pol 4. popoldne in sicer: 13. maja na Plešivcu, 20. v Hrastovcu, 27. v Pesjem. Predmeti: delavsko vprašanje, zgodovina, šole, reforma kat. zakona. To se zgodi na željo od daljenejših udov, ki hočejo imeti tudi korist od društva.

Kovač (podkovač in vozni kovač) išče služben na kmetih. Zna slovensko in nemško. Gre tudi za šarjarja in lovca. Naslov pri upravnosti. [330 1]

Redka priložnost. Posestvo okol. 2 oralna njive in travnika, lepa hiša z včimi sobami, kuhinjo, 2 kleti, velik vrt, lepo dvorišče, vrt nasajen, v koto priljubljen kraju zraven cerkve blizu kolodvora, pripravna torej za vsako obrt, posebno za trgovino in gostilno, tudi za kakega penzionista, se pod zelo ugodnimi pogoji ali vse vkljup ali vsako posebej zaradi preselitev po zelo nizki ceni proda. Potrebnejša kapitala se ima plačati 500 gld., a drugo lahko v obrokih. Natančneje pojasnila daje Slavko Premerstein poste restante Pragersko. 328 2

Jelšov les kupi v večji množini za dobro ceno: Golkonda V. Graz, Morregasse 10, parterre r. 325 1

Nova hiša z opeko pokrita se proda zavojlo preselitev na Ljubanji blizu Ormoža ob okrajni cesti Ormož—Ljutomer z majhnim posestvom blizu 1 oral vred. Hiša ima gostilno, s dotično pravico 3 sobe, 1 prodaljalnico, pivnico, klet, hlev za krave in svinje. Najboljše za obrtnika—gostilnjarja. Ugodna cena z vsemi gibljivostimi 4000 K — brez istih 3200 K, 400 K je hranilničnega dolga. Plačilni pogoji po dogovoru. Več natančneje se izve pri g. Francu Hanzešlu, županu in veleposestniku na Hardeku pošta Ormož, kateri ima sedaj pravico prodaje. 310 1

Branjarija se odda zaradi rodinskih razmer blizu tovarne za opeko, kjer dela veliko delavcev, zelo primerna za kakega rokodelca. Naslov na upravnosti tega lista. 308 2

Lepo posestvo pri Mariboru, v Pekrah, z zidano hišo, gospodarskim poslopjem (hlevi in kleti so obokane), s sadonosnikom, njivami, travniki in gozdi, se proda proti lahkemu plačilu. Pojasnila daje Selinšek v Mariboru, Bancalrigasse 4. 309 1

Enonadstropna hiša nese mnogo stana, lokali za trgovino, 2 veliki kleti, se po ceni proda. Vpraša se naj: Bankalrigasse 4. 237 4

Štampilje iz kavčuka, modele za prediskarje, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospoška ulica št. 15. 757 45—32

Kmetija ležeča v občini Gačnik blizu železniške postaje Pesnica je po prav nizki ceni in pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji posamezno ali pa skupaj takoj na prodaj. Kmetija meri 18 oralov in sicer 7 oralov travnikov, 4 orale njiv, 3 orale sadonosnika, 3 orale gozdov in 1 oral vinograda. Naslov prodajalca pove upravnosti Slov. Gospodarja. 299 1

Absolventvinarske, sadarske in poljedelske šole, 19 let star, več tudi nemškega jezika, išče primerne službe. Naslov pri upravn. 305 1

Velika naredna slavnost v Šoštanju bo v nedeljo dne 6. majnika v vseh prostorih hotela „Avstrija“. Pri slavnosti sodeluje pevski zbor šolske čitalnice in polnoštevilna Šoštanjska nar. godba. Začetek ob 3. uri pop. Vstopnina 20 v. Ker je čisti dobitek namenjen za ustanovitev ljudske knjižnice, se plačila hvaležno sprejemajo.

Kmetijsko bračno društvo na Ložnici pri Žalcu predi v nedeljo dne 6. maja v prostorih g. Andr. Zagodet veselico s sledenjem sporedom: 1. Dan sprave. Ljudska igra v štirih dejanjih. 2. Godba in prosta zabava. Vstopnina sedeži I. vrste 80 v, II vrste 60 v, stojišče 30 v. Blagajna se odpre ob pol 7. uri, začetek točno ob pol 8. uri. K obilni udeležbi vladljuno vabi odbor.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 31. marca 1906 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Podružnice: v Ptiju ob priliki vprizoritve Šaloigre „Brat Sokol“ v čitalnici nabrani znesek 13 K 3 v, ženska v Ormožu 83 K, v Slov. Bistrici 50 K, izvenakad. v Gradcu 204 K, ženska v Celju 179 K 28 v, ženska za Maribor in okolico 189 K. Občine: Sv. Peter v Sav. dolini 10 K, Rečica na Štajerskem 20 K. Posojilnice: v Trbovljah 40 K, v Framu 10 K, v Celju 200 K, v Ptiju pokroviteljnino 200 K, v Konjicah 20 K, v Mozirju 20 K, v Slatini 50 K. Društva: Narodna čitalnica v Slovenjgradcu ob priliki izvolitve novega načelnika g. Güntherja in njega namestnika g. Fornata 31 K 80 v, prostovoljna požarna bramba v Mozirju po Franu Pekler nabrano sveto 4 K, Mohorjani v Loki pri Zid. mostu 5 K, tvrdka Ivan Jebrač v Ljubljani prispevki od družbine kave 1275 K, tvrdka Ivan Perdan v Ljubljani od družbinh vžigalic 1000 K. Raznici: Mihail Jezovšek, c. kr. notar na Vranskem nabral v veseli družbi po občnem zboru posojilnice

v gostilni Jakoba Brinča na Vranskem 14 K 40 v, Fran Ikonovič, krčmar v Solčavi, preostanek pustne veselice 10 K 8 v, Ivan Vesenjak, phil v Moškanjcih ob ustanovitvi gasilnega društva Moškanjci z gesлом: „Priprosti kmetski člani na znanjajo ustanovitev svojega društva s tem, da se spominjajo klica: „Mal položi dar, domu na altar“ 8 K 1 v, dr. Anton in Ivanka Žizek v Vojniku izza zimske tople peči pri šahu dobiljenih 8 K 24 v, gdč. Milena Lazarjeva nabrala na koncertu ormškega učit. kvinteta 25 K 31 v, za narodni kolek 89 K 90 v, za 72 družbinh koledarjev 99 K 36 v.

Listnica uredništva.

Sv. Miklavž pri Ormožu: Hvala, že smo dali nekoliko dni prej staviti drug rokopis! — Sv. Martin ob Paki: Tri dopise smo dobili o volitvah, ki si vsi nasprotujejo. Mislimo, da bo za pomirjenje duhov najboljše, če nobenega ne objavimo. G. dopisniki bodo razumeli naš položaj in nam odpustili. — Braslovče, Šv. Vid pri Planini, Prihova: Takih dopisov ne želijo mnogih gospodov ne sprejemamo. — Starigrad: Prosimo, navedite nam priče. Pozdravel — Haložan: Se bomo poučili in potem nadalje postopali. Pozdravljeni. — Tepanje: Istotako. — Sv. Lovrenc: Prihodnjič! — Gotovlje: Kaznivi nekateri izrazi. Se da vse dokazati? — Pohorje: Se moramo informirati.

Loterijske številke.

	Dne 28. aprila.
Line	17, 20, 45, 52, 68.
Trst	66, 64, 26, 63, 24.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze odkritosrčnega sočutja ob priliki smrti in sprevoda k poslednjemu počitku našega nepozabnega očeta itd., gospoda

Jožeta Polanca,
posestnika Pišecah,

izrekamo tem potom, ker nam ni mogoče vsakemu posebej se zahvaliti, prisrčno zahvalo, osobito pračasnosti duhovščini, zlasti preč. g. provizorju Planincu za gospodnje nagrobnim nagovorom, slavnemu učiteljstvu, vsem sosedom in znancem, kakor tudi vsem udeležencem sprevoda.

V Pišecah, dne 30. aprila 1906.

Žalujoci ostali.

Kilne pase

primerne za vsako kilo

z peresom ali brez tega

z životne pase :: (trebušne obvezne)

pokončne držaje, podlage za ploske noge, aparatate za životna skrivljenja in umetne ude ..

izdeluje cenno in izvrstno vsled dolgoletne prakse bandažist 123 9—4

Franc Podgoršek,
Maribor, Burggasse 7.

Pozor!

Kdor boče za praznike ne samo lep, ampak tudi trpežen in fini

klobulk

po nizki ceni dobiti, naj ga kupi pri znanemu klobučarju

Francu Jankovič

192 v Vitanju. 5

Tam se najdejo klobuki vsake vrste in domačega dela.

Prečasnosti duhovščini se najududneje priporoča in prosi za raznā cerkvena dela

Anton Radej

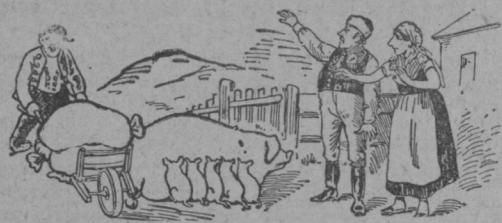
podobar in pozlatar, Malikamen pri Rajhenburgu, Spod. Štajersko.

Slovenci!

Spominjajte se ob raznih prilikah naše dične, prepotrebne šolske družbe sv. Cirila in Metoda!

Kako deluje Barthelovo poklajno apno?

Dva soseda kepila sta si vsak eno lepo plemeno svinjo, katere sta jima vrgle en in isti dan vsaka 5 lepih prašičkov. Oglejmo si pa, kako so ti prašički nadalje rastli in se redili.

1. Jaka Kobilar je čital o uspehih Barthelovega poklajnega apna, a je bil nezaupljiv ter istega ni kupil.

2. Jurij Štempihar je bil pametnejši; naročil si je Barthelovo poklajno apno ter ga je prideval krmi, najprvo po pol, potem pa celo malo žlico na dan.

3. Brez poklajnega apna so prašički neradi jedli, zaostali so v rasti, dobili so večkrat drisko in čez osem tednov sta mu dva poginila.

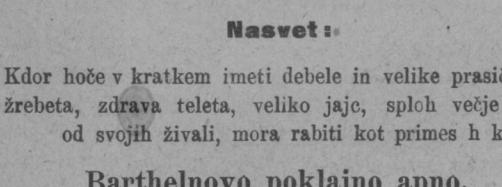
4. Pri Juriju je bilo pa ravno nasprotno. Tako lepih prašičkov še ni nikdar imel. In koliko ga je stalo? 4 krone za 10 kg Barthelovega poklajnega apna.

5. Cez devet mesecev je hotel Jaka ostale tri prašiče prodati, a ko je mesar zagledal to suho žival, ni bilo o kupčiji nikakega govorja.

6. Ko je pa prišel mesar k Juriju, bila sta zadovoljna oba, mesar z blagom, Štempihar pa s skupičkom.

Kdor hoče v kratkem imeti debele in velike prasiče, močna žrebeta, zdrava teleta, veliko jaje, sploh večje dohodke od svojih živali, mora rabiti kot primes h krmi

Barthelovo poklajno apno.

5 kg za poiskus proti predplačilu 2 K 40 v franko od vsake pošte, 100 kg. K 24 od Ljubljane in Maribora.

Miha Barthel & drug.
na Dunaju X/3, Siccardsburggasse 44.

Dopisuje se slovensko!

70 10-3

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-40

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih bolezni ter odstranjujejo krč, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjo male in velike gliste, odstranajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolesti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolesti maternice in sredstvo proti bolesti kmečki hiši.

madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslov: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu štv. 100, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledenča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducata) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlu, bolečinam v prsih, zamolklosti, hriposti v grlu, težkemu dihuji, astmi, proti bodenju, kataru in odstanjuje goste šline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah.

Cena je sledenča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje načrnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Naznanilo.

Na deželnini sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bo oddalo v začetku šolskega leta 1906/7, t. j. od 15. septembra t. l. več prostih mest.

Prosilci za ta prosta mesta morajo biti pristojni na Štajersko in najmanj 16 let stari. Prosilci morajo oddati nekolekove prošnje, ki morajo biti naslovljene na deželni odbor štajerski, osebno pri ravnateljstvu deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru najpozneje do 15. julija t. l. Prošnji je dodati krstni in domovinski list, zdravniško spričevalo, izkaz o stavljenju koz, pravno spričevalo, spričevalo o dovršeni ljudski šoli in ubožno spričevalo.

Dotični, katerim se prosto mesto podeli, se morajo zavezati s pravno veljavnim reverzom (zaveznim pismom), da bodo opravljali po dovršeni šoli oziroma po dovršenju vojaških let tri leta gospodarske službe na Štajerskem, ali pa morajo plačati za vsako leto, katero prežive izven dežele, 200 K ravnateljstvu deželne sadjarske šole v Mariboru v deželni fond štajerski. Pri oddaji natanov se bo posebno oziralo na take sinove nepremožnih kmečkih posestnikov, ki se po dokončani kmetijski šoli vrnejo na svoj dom, da tam gospodarijo. V prošnji je ta okolnost posebej omeniti.

Gradec, v aprilu 1906.

321 1

Od deželnega odbora štajerskega.

Zdravje je največje bogastvo!

**Kapljice
Sv. Marka**

Te glasovite in nedokriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasljivo pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmešek, odpravijo naduh, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Prežene velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izbornno proti hriposti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter kelki in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smeje manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

483 20-14

Mestna lekarna, Zagreb

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvajsetstorica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat	(12 steklenic)	4 K.
2 duata	(24 steklenic)	8 K.
3 duate	(36 steklenic)	11 K.
4 duate	(48 steklenic)	14·60 K.
5 duatov	(60 steklen.)	17— K.

Imam na tisoči priznalih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, civilna; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Svoji k svojim!

Opozarjam vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko varovalno zadrugo.

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Glavni zastop „Croatia“ v Mariboru, Koroška cesta štev. 9.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

51-30

